

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/261/2014
Identifikačné číslo spisu: 7611218137
Dátum vydania rozhodnutia: 23.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:7611218137.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu PaedDr. Z. Y., bývajúceho v A., zastúpeného JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom so sídlom v Poprade, Námestie sv. Egídia č. 11/6, proti žalovanému Reedukačnému centru, so sídlom v Spišskom Hrhove, Osloboditeľov č. 36, IČO: 00163376, zastúpenému JUDr. JCLic. Tomášom Majerčákom, PhD., advokátom so sídlom v Košiciach, Južná trieda č. 28, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 7 CPr 1/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 27. marca 2014 sp. zn. 2 CoPr 3/2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 27. marca 2014 sp. zn. 2 CoPr 3/2013 z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom zo 6. mája 2013 č.k. 7 CPr 1/2011-492 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 24. októbra 2011 je neplatné; zároveň vyslovil, že o trovách rozhodne až v konečnom rozhodnutí. Rozhodol tak po zistení, že žalovaný so žalobcom skončil okamžité pracovný pomer z dôvodu hrubého porušenia pracovnej disciplíny, ktorého sa mal dopustiť tým, že v priestoroch žalovaného fyzicky napadol jeho žiačku A. F. počas toho, ako bola umiestňovaná do tzv. ochrannej miestnosti, následkom čoho začala mať menovaná žiačka závraty, odpadávala a následne bola odvezená na lekárske ošetrovanie. Z vykonaného rozsiahleho dokazovania mal súd preukázané, že všetci zamestnanci, vrátane žalobcu ako vtedajšieho riaditeľa, postupovali podľa Metodického usmernenia č. 16/2006-R zo dňa 28. júna 2008, vydaného k zákonu č. 279/1993 Z.z. o školských zariadeniach v súlade s internými predpismi žalovaného. V zmysle uvedených predpisov žalobca mohol použiť primeranú silu voči dieťaťu, čo potvrdil aj vyšetrojúci policajt v uznesení o postúpení veci na disciplinárne konanie. Ani jeden z prítomných zamestnancov nepotvrdil, že by mal žalobca A. F. udrieť, dať jej facku, kopat' ju, alebo inak fyzicky napadnúť. Prvostupňový súd tiež vzal do úvahy, že sťažnosť žiačky A. F. nebola so zamestnancom riadne prešetrená, a teda zamestnávateľ v disciplinárnom konaní nepostupoval podľa zákonných ustanovení a interných predpisov žalovaného. Z uvedených dôvodov žalobe vyhovel.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. marca 2014 sp. zn. 2 CoPr 3/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.). Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a odôvodnenie jeho rozhodnutia označil za dostatočné. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu poukázal na nové skutočnosti, „ktoré vyšli najavo v priebehu odvolacieho konania, a ktoré sú zrejme známe obidvom účastníkom konania, že okresný prokurátor v Spišskej Novej Vsi konanie A. F. kvalifikoval za prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Trestného zákona“. Podľa názoru odvolacieho súdu aj táto skutočnosť dáva za pravdu žalobcovi v tom, že sa skutok nestal tak, ako je uvedený v oznámení o skončení pracovného pomeru, a preto je okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. K odňatiu možnosti konať pred súdom došlo tým, že odvolací súd rozhodol aj na základe skutočností, ktoré vyšli najavo po vydaní prvostupňového rozsudku a ku ktorým sa žalovaný nemal možnosť vyjadriť. Nebolo mu totiž doručené vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu, ani ďalšie prílohy, ktoré žalobca postupne predkladal odvolaciemu súdu; tvrdil, že o nových skutočnostiach nevedel. Tiež považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za nepreskúmateľné, keďže celkom ignorovalo výpovede žiačok, ktoré potvrdili neprimerané fyzické násilie žalobcu použité voči A. F.. Podľa názoru dovolateľa sa súd nevysporiadal s dôkazmi a námietkami uvedenými v odvolaní. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd neodňal žalovanému možnosť konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), keďže skutočnosť týkajúca sa predmetného trestného konania bola známa účastníkom už počas prvostupňového konania. Navrhol preto dovolanie ako neprípustné odmietnuť, alternatívne ho zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

1. V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalovaného smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť podaného dovolania z uvedených ustanovení nevyplýva - napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a dovolanie smeruje proti takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

2. Dovolanie žalovaného by bolo procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník,

nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namiatané a v dovolacom konaní ich existencia nevyšla najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

Žalovaný v dovolaní namieta, že v konaní došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - viď napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

2.1. Žalovaný v dovolaní tvrdí, že k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. došlo tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné. Najvyšší súd k tomu uvádza, že judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď najmä aktuálne rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“ (poznámka dovolacieho súdu: v čase podania dovolania sa jednalo o ustanovenie § 237 písm. f/). Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016.

Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho vyplýva, že odvolací súd v celom rozsahu poukázal na správne, výstižné a presvedčivé dôvody prvostupňového

rozhodnutia, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. V preskúmvanej veci odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok ako vecne správny (nielen podľa § 219 ods. 1 O.s.p., ale aj podľa § 219 ods. 2 O.s.p.). Aj bez výslovného vyjadrenia to znamená, že odvolací súd nielenže považoval odvolaním napadnuté rozhodnutie za vecne správne, ale že sa aj stotožnil s dôvodmi prvostupňového rozsudku. Takýto postup súdu nie je odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

2.2. Ani dovolateľom namietané nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

2.3. Dovolaateľ tiež namietal, že k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) došlo postupom súdu, ktorý mu nedoručil vyjadrenie žalobcu k jeho odvolaniu, v dôsledku čoho nemal možnosť vyjadriť sa k nemu.

Európsky súd pre ľudské práva vydal 13. januára 2015 rozsudok vo veci Trančíková proti Slovenskej republike, v ktorom sa zaoberal aj opodstatnenosťou námietky o nemožnosti vyjadriť sa k vyjadreniu protistrany v rámci odvolacieho konania. V tomto rozsudku dospel k názoru, že aj keď vyjadrenie k odvolaniu neobsahuje žiadne nové skutočnosti alebo argumenty, ku ktorým by sa procesná strana už nebola vyjadrila v predchádzajúcom priebehu konania, a prípadne ide o vyjadrenie nemajúce vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, musí byť druhému účastníkovi daná možnosť oboznámiť sa s ním, ak bolo formulované ako právna a skutková argumentácia.

V rozsudku sa doslovne uvádza, že „požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim, sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu“. Pokiaľ súd takúto možnosť druhej procesnej strane nevytvorí, dochádza k porušeniu práva na spravodlivé konanie, ktoré je zaručeného článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Vychádzajúc z uvedeného bolo v preskúmvanej veci potrebné zohľadniť, že vyjadrenie žalobcu (viď č.l. 537 až 552 spisu) k odvolaniu žalovaného (viď č.l. 518 až 531 spisu) spolu s ďalšími podaniami (viď č.l. 557 až 558; 561 až 562; 570 až 572 spisu) bolo formulované ako právna a skutková argumentácia, a žalovanému mala byť preto daná možnosť oboznámiť sa s týmto vyjadrením. V danom prípade táto možnosť nebola žalovanému vytvorená, preto opodstatnene tvrdí, že mu tým bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v konaní bola žalovanému odňatá možnosť pred súdom konať, je jeho dovolanie nielen prípustné (§ 237 písm. f/ O.s.p.), ale aj opodstatnené (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.). Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.). So zreteľom na (procesný) dôvod zrušenia napadnutého rozsudku nezaoberal sa opodstatnenosťou argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) tým, že odvolací súd založil rozhodnutie aj na základe nových skutočností, vo vzťahu ku ktorým nedoplnil dokazovanie.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.